



Windows XP 64 i AMD 64 (1)

Napuštanje X86 serijala liči pomalo na scenario kokoške i jajeta. Korisnici ne žele hardver ukoliko ne postoji softver koji će ga podržati, a programeri ne žele da pišu softver ukoliko ne postoji hardver na kome će taj softver raditi. Za neke od kompanija koje su se prihvatile izazova da pređu na 64-bitnu tehnologiju (Intel, Sun i Alpha), ovo su bili veoma ograničeni i namenski scenariji. Kompanije su razvijale 64-bitne procesore striktno za primenu u serverske svrhe ili u neke super računare na kojima su se obrađivale komplikovane i glomazne obrade podataka. Pod ovakvim okolnostima briga za hardverom i softverom je ne bitna s'obzirom na to da su ove tehnologije bile namenjene samo određenoj ciljnoj grupi.

AMD-ov prelaz na 64-bitno procesiranje je još veći izazov, jer u ovom slučaju ciljna grupa predstavlja obične korisnike, igrače i svakodnevne poslove. Na ovom tržištu, količina softvera, drajvera i konstantnih glavobolja se povećava mnogo puta. AMD-ov cilj je da se uspe tamo gde je konkurencija posustala, a za postizanje ovog cilja nije dovoljno samo savršeno izvršavanje na 64-bitnom hardveru, već i kooperacija nekih od najvećih imena u ovoj industriji. Malo je sumnje da je glavni igrač u ovoj jednačini Microsoft, čije će objavljivanje Windows XP-a za AMD 64 biti glavni test na to da li je svet spreman da prihvati AMD-ovu zamisao, ili da li je ova platforma na putu do besmislenog.

AMD kao i njegovi softverski partneri se slažu da je za uspeh platforme neophodno da platforma zaista i podržava 64-bitnu tehnologiju i da iz nje izvlači njen maksimum. Postoje određene varijacije FreeBSD-a i Linux-a koje već podržavaju potrebne X86-64 ekstenzije, međutim većina se slaže da ukoliko platforma teži da bude uspešna, neophodna je varijanta 64-bitnog Windows-a koja će koristiti prednosti Opteron i AMD 64 arhitekture procesora.

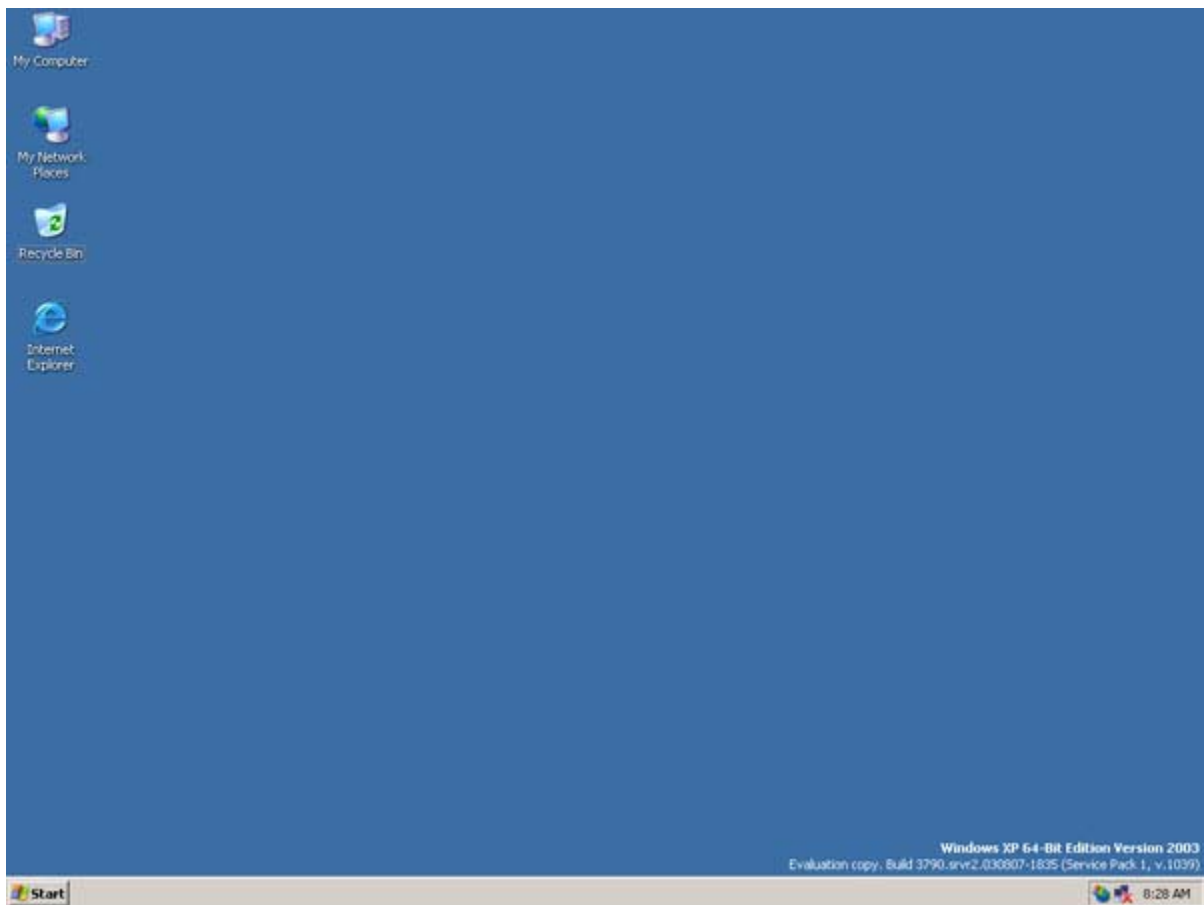
Iako je već poznato da Microsoft već neko vreme razvija Windows XP i Server 2003 za AMD64 arhitekturu, malo je poznato o načinu rada i ograničenjima ovog novog operativnog sistema.



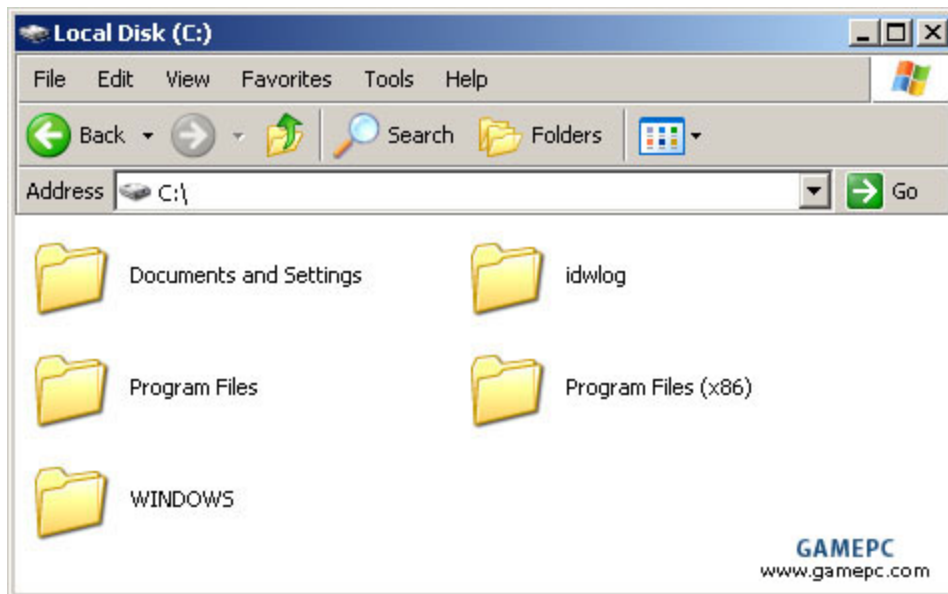
Prvi utisci i instalacija

Windows XP 64-bit Edition za AMD64 se instalira kao i sve druge XP varijante, butabilnim CD-om. Ukoliko nemate kompatibilni Opteron/Athlon 64 procesor, instalacioni program će vas gotovo odmah prekinuti i prijaviti da je X86-64 procesor neophodan za nastavak instalacije. Ukoliko je sve kako treba, CD započinje instalaciju izbacujući svetleće slogane kao što su "Feel The Power of 64-bit Computing" dok se OS instalira.

Imajte na umu da Windows XP 64-bit Edition nije Windows XP Professional niti je XP Home Edition, a ponajmanje je Windows Server. Osećaj pri radu deluje kao mešavina osobina XP Professional-a i sa minimalnim osećajem Windows Server 2003 edicije. Evo kako izgleda OS nakon prvog pokretanja i učitavanja početnog desktop-a. Na prvi pogled deluje dosta siromašnije u odnosu na dosadašnji GUI Windows XP-a, međutim ovo je ipak prva oficijelna beta verzija, a i namenjena je za radne stanice i servere. Ionako većina naprednih korisnika isključuje sve svetleće i ulepšavajuće elemente Windows XP-a, zbog brzine i efikasnosti.

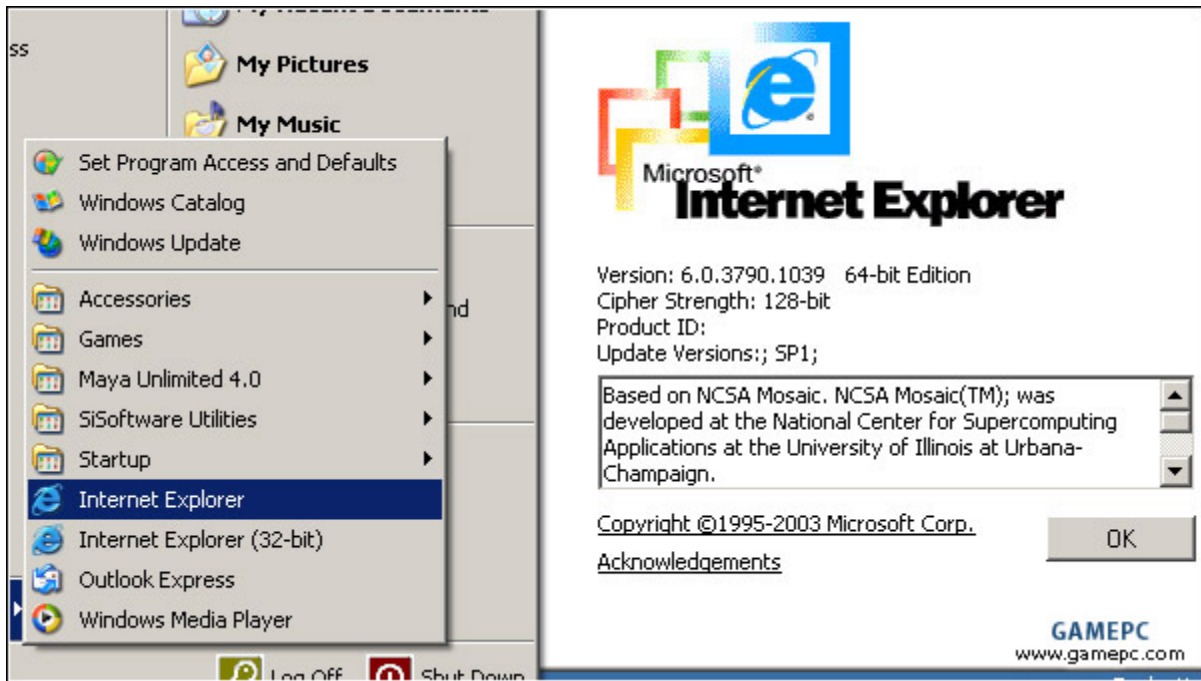


Ne postoji ništa fundamentalno drugačije kod AMD64 tehnologije i novog Windows XP-a u samom načinu rada, i ukoliko ste se navikli na ovo okruženje od pre, nećete imati nikakvih problema ni sa ovim. Fajl sistem, start meniji, osnovni programi i control panel su svi tu kao što se moglo i očekivati, međutim ova beta varijanta nema sve one dodatke koje smo navikli da nađemo u Windows-u, ali ih možemo očekivati u finalnoj verziji. Jedna od stvari koja se gotovo odmah može primetiti pri pregledanju vaših instalacionih datoteka je zaista interesantna kao što se može videti u slici ispod.



Ukoliko ste primetili OS instalira dva različita Program Files direktorijuma, jedan standardni i jedan za X86 programe. Očigledno, ovo se ponaša kao separator između 32-bitnog i 64-bitnog softvera. Predefinisana instalacija Windows XP za AMD64 uključuje posebne 32-bitne i 64-bitne direktorijume, i u posebnom slučaju, uračunava isti program kompajliran i za jedno i za drugo. Program o kome je reč, ne neko veliko iznenađenje, je Microsoft-ov Internet Explorer 6.0. Ako ništa makar smo dobili jednu pravu X86-64 64-bitnu aplikaciju koju možemo da koristimo. Prava je šteta što 32-bitni dodaci (npr.Flash) nisu još uvek dostupne.

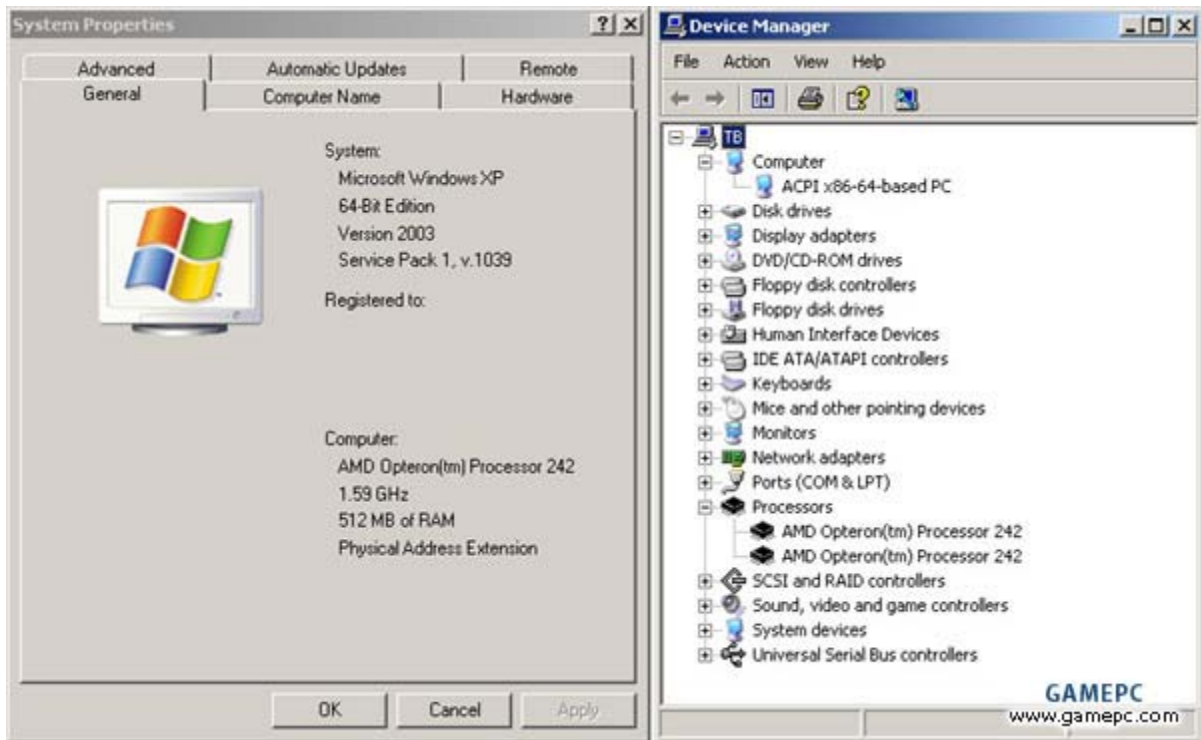
Kao što možete da vidite, Microsoft prikazuje 32-bitnu i 64-bitnu verziju svog programa rame uz rame, kao jednu alatku za proveru kompatibilnosti za potencijalne programere, pokazujući simultano 32-bitne i 64-bitne programse operacije.



1) Zašto bih uopšte prelazio na 64-bitu?

Nažalost, mnogi koji se nadaju 64-bitnoj tehnologiji kao obični desktop korisnici, ne znaju zaista šta će im platforma ponuditi, osim obećanim boljim performansama od strane AMD-a. Dok prelazak sa 32-bitnih na 64-bitne kodne baze je neophodan za napredak u budućnosti za desktop računare, mnogi smatraju da je ovo za sada nepotrebna avantura.

Najveće prednosti ove tehnologije na desktop računarima tiču se ograničenja memorije i efikasnosti samih kodova. Kod kompajliran za 64-bitne procesore često prikazuje znatno bolje rezultate kod efikasnosti u poređenju sa 32-bitnim svetom. Performanse će varirati od aplikacije do aplikacije, međutim cilj je da budu bolje od 5-15%. Aplikacije koje prevazilaze današnjih 4GB memorijskog ograničenja na 32-bitnim Windows-ima će odmah primetiti poboljšanje, ali kućni korisnici i igrači, iskreno, za ove postotke neće primetiti puno. 32-bitne aplikacije koje se pokreću na 64-bitnom OS će primetiti neznatno malo ili nikakvo poboljšanje.



Windows XP 64-bit Edition ima Physical Address Extension omogućen predefinisano sa Windows-om.

Pripremio Rastko Ilić